Lietas Nr.C29530317
Lietas arhīva Nr.C-0590-19/17
ECLI:LV:RLPT:2019:0320.C29530317.4.S

Aizmugurisks spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2019.gada 20.martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese Jolanta Zaškina, ar tiesas sēdes sekretāri Jūliju Prokopoviču, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA "Baltic Business Advice" prasībā pret /pers. A/ par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

SIA "Hiponia" cēlusi prasību pret /pers. A/, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1., 927., 1770., 1772., 1775., 1765., 1779., 1786., un 1798.pantu, likuma "Par dzīvojamo telpu īri"11. un 11.[3] pantu, pieteikts prasījums piedzīt no atbildētājas zaudējumus 15226,87 *euro*, līgumsodu 1415,49 *euro* un likumiskos procentus 2648,27 *euro* sakarā ar to, ka atbildētāja bez tiesiska pamata ir lietojusi prasītājai piederošo dzīvokli /adrese/, nemaksājot par īri un ar dzīvokļa lietošanu saistītajiem pakalpojumiem.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2018.gada 15.novembra lēmumu prasītāja aizstāta ar SIA "Baltic Business Advice", pamatojoties uz 2018.gada 28.septembrī noslēgto cesijas līgumu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai 2012.gada 30.maijā nostiprinātas īpašuma tiesības uz minēto dzīvokli.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2014.gada 12.novembra spriedumu nospriests atzīt par spēkā neesošu starp atbildētāju kā īrnieci un /pers. B/ 2010.gada 1.oktobrī noslēgto dzīvokļa /adrese/, īres līgumu un izlikt atbildētāju no dzīvokļa.

Spriedums par atbildētājas izlikšanu izpildīts 2016.gada 29.martā.

Laika posmā no 2012.gada 24.marta līdz 2016.gada 29.martam atbildētāja lietoja prasītājai piederošo dzīvokli, bet nemaksāja īres maksu un maksu par sniegtajiem pakalpojumiem.

2010.gada 1.oktobrī noslēgtajā īres līgumā bija noteikta īres maksa 142,29 *euro* mēnesī. Līguma 6.4.punktā noteikts, ka papildus īres maksai jāmaksā komunālie maksājumi par īpašumu.

Prasītāja norāda, ka, nesaņemot no atbildētājas īres maksu un maksu par pakalpojumiem, prasītājai ir pamats prasīt no atbildētājas zaudējumu atlīdzību- negūto peļņu no īpašuma īres, kāda tā būtu, ja īpašums būtu tiesiskā kārtā izīrēts un par to tiktu saņemti maksājumi.

Par laika periodu no 2012.gada 24.marta līdz 2016.gada 29.martam atbildētāja nav samaksājusi prasītājai īres maksu un maksu par saņemtajiem pakalpojumiem 15226,87 *euro*.

Par samaksas nokavējumu prasītāja aprēķinājusi līgumsodu 1415,49 *euro* un nokavējuma procentus 2648,27 *euro*.

Atbildētāja paskaidrojumus par prasību nav sniegusi.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies. Par tiesas sēdi viņai paziņots, nosūtot pavēsti ar vienkāršu pasta sūtījumu pēc deklarētās dzīvesvietas adreses. Par neierašanās iemesliem atbildētāja tiesai nav paziņojusi, nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa uzskata, ka lietu var izskatīt bez atbildētājas piedalīšanās tiesas sēdē un saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmo daļu ir pamats taisīt lietā aizmugurisku spriedumu.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, uzskata, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/ apstiprinās prasības pieteikumā norādītais, ka SIA "Hiponia" (līdz 01.10.2014. -SIA "HIPOTĒKU BANKAS NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA AĢENTŪRA" 30.05.2012. nostiprinātas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu Nr./adrese/, pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012.gada 13.marta lēmumu. Minētā dzīvokļa īpašuma iepriekšējā īpašniece bija /pers. B/ (lietas 10.-11.lapa).

2010.gada 1.oktobrī starp /pers. B/ un atbildētāju noslēgts dzīvokļa īres līgums, ar kuru minētais dzīvoklis izīrēts atbildētājai (lietas 13.-14.lapa).

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2014.gada 12.novembra spriedumu šis līgums atzīts par spēkā neesošu un atbildētāja izlikta no dzīvokļa. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2016.gada 19.janvārī. Tiesa konstatējusi, ka īres līgums noslēgts pārkāpjot Civillikuma 1415. un 2113.panta noteikumus un tādēļ ir atzīstams par spēkā neesošu (lietas 16.-20.lapa).

Civillikuma 1779. pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Ievērojot minēto un Civillikuma 1635.panta noteikumus, šādai civiltiesiskai atbildībai ir nepieciešams nodibināt objektīvus priekšnosacījumus: 1) prettiesisku darbību (bezdarbību), 2) zaudējumu esamību un to konkrētu apmēru, 3) cēlonisko sakaru starp personas darbībām un reālajām sekām. Tikai pastāvot vienlaicīgi minētajiem vispārīgajiem un nepieciešamajiem priekšnoteikumiem, var iestāties likumā noteiktā atbildība.

Civillikuma 1415. pants, uz kuru spriedumā atsaukusies Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija, noteic, ka neatļauta un nepieklājīga darbība, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kura vērsta uz to, lai apietu likumu, nevar būt par tiesiska darījuma priekšmetu; tāds darījums nav spēkā.

Civilprocesa likuma 96.panta otrā daļa noteic, ka fakti, kas nodibināti ar likumīgā stājušos tiesas spriedumu vienā civillietā, nav no jauna jāpierāda, iztiesājot citas civillietas, kurā piedalās tās pašas puses.

Tā kā ar likumīgā spēkā stājušos spriedumu ir atzīts, ka, noslēdzot īres līgumu, atbildētāja ir rīkojusies pretēji likumiskam aizliegumam, ir atzīstams, ka šis fakts ir nodibināts ar likumīgā stājušos tiesas spriedumu un tas nav no jauna jāpierāda.

Civillikuma 927.pants noteic, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to

rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību. Civillikuma 1771.pants noteic, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzinājumu, bet otrajā uz nodrošinājumu.

Ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma norakstu ir pierādīts fakts, ka prasītājai no 2012.gada 30.maija pieder dzīvokļa īpašums Nr./adrese/ (lietas 10.-12.lapa).

No zvērinātas tiesu izpildītājas Baibas Ozoliņas 2012.gada 14.novembrī sastādītā akta redzams, ka atbildētāja dzīvo šajā dzīvoklī (lietas 12.lapa). Savukārt, no zvērinātu tiesu izpildītāja Kalvja Dūrīša 2016.gada 29.martā sastādītā akta Nr.00174/050/2016-AKT izriet, ka atbildētāja dzīvokli atbrīvojusi 2016.gada 29.martā (lietas 22.lapa).

No lietas materiālos esošajiem rēķiniem un parāda aprēķina (lietas 24. -43., 45.- 71., 73. un 74.lapa) izriet, ka laika periodā no 2012.gada 24.marta līdz 2016.gada 29.martam atbildētāja lietoja prasītājai piederošo dzīvokļa īpašumu, bet nemaksāja par tā lietošanu un saņemtajiem pakalpojumiem, kā rezultātā izveidojās parāds 15226,87 *euro,* kas atzīstams par jau cēlušos zaudējumu Civillikuma 1771.panta izpratnē, jo prasītāja kā dzīvokļa īpašniece nesaņēma no atbildētājas maksu par prasītājai piederošā dzīvokļa īpašuma lietošanu, kā arī netika saņemta maksa par pakalpojumiem, kurus atbildētāja lietoja (apkure, atkritumu izvešana, ūdens, koplietošanas elektroenerģija).

Atbildētāja zaudējumu apmēru nav apstrīdējusi.

Tādējādi, tiesa uzskata, ka ir konstatēti visi nepieciešamie priekšnoteikumi, lai piedzītu no atbildētājas prasītājai nodarītos zaudējumus 15226,87 *euro* apmērā.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu (...). Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta noteikumiem likumisko procentu apmērs konkrētajās tiesiskajās attiecībās ir 6 % no simta gadā.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājai regulāri tika nosūtīti rēķini par dzīvokļa lietošanu un sniegtajiem pakalpojumiem, kuros bija noteikts to samaksas termiņš, bet atbildētāja viņai izsniegtos rēķinus nesamaksāja. Par laika periodu no 2013.gada 5.maija līdz 2017.gada 9.oktobrim prasītāja aprēķinājusi nokavējuma procentus 2648,27 *euro*, kas pamatojoties uz Civillikuma 1759. un 1765.pantu no atbildētājas prasītājas labā ir jāpiedzen.

Daļā par līgumsoda piedziņu prasība ir noraidāma.

Civillikuma 1716.pants noteic, ka līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Prasītāja prasību daļā par līgumsoda piedziņu pamatojusi ar 2010.gada 1.oktobrī starp atbildētāju un /pers. B/ noslēgtā dzīvokļa īres līguma 7.4.punktu, kurā noteikts, ka par maksājumu termiņa kavējumu, kuri norādīti līgumā izīrētajam jāmaksā īrniekam līgumsods 0.1% apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Kā redzams no lietas materiāliem (lietas 16.-20.lapa) minētais līgums ar tiesas spriedumu atzīts par spēkā neesošu, tātad, par nenotikušu no paša sākuma.

Tiesa atzīst, ka nav pamata tāda līguma, kurš atzīts par nenotikušu no paša sākuma, noteikumu piemērošanai, līdz ar ko nav arī pamata no šāda līguma izrietošā līgumsoda piedziņai.

Tādējādi, prasība daļā par līgumsoda 1415,19 *euro* piedziņu ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli prasījumu apmierinātajai daļai, no atbildētājas prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 867,33 *euro*, ko veido samaksātā valsts nodeva 864,36 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,97 *euro.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu ir seši procenti no simta gadā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1], 208.[2] un 208.[4] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, SIA "Baltic Business Advice", reģistrācijas numurs 40003953099, labā zaudējumus 15226,87 *euro*, nokavējuma procentus par laiku no 2013.gada 5.maija līdz 2017.gada 9.oktobrim 2648,27 *euro* un tiesas izdevumus 867,33 *euro*, kopā 18742,47 *euro* (Astoņpadsmit tūkstoši septiņi simti četrdesmit divi *euro* 47 centi).

SIA "Baltic Business Advice" ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus (seši procenti no simta gadā) no neapmaksātās parāda summas (5312,48 *euro*).

Spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksa veicama SIA "Baltic Business Advice" kontā LV715HABA0551043937061, AS "Swedbank".

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 1415,19 *euro* piedziņu.

SIA "Baltic Business Advice" ir tiesīga pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

/pers. A/ nav tiesīga pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese Jolanta Zaškina